

Lezen: Handelingen 2:1-13, 41-47

Tekst: Deuteronomium 16:9-12

Bijzonderheid: Pinksteren 2018, belijdenis Kris van Harten, buitendienst icm Delfshaven

Slide **Pinksteren is feest van het eerste van de oogst**

Het mooie van God is, mijn broeder en mijn zuster, dat hij in grote lijnen denkt. Oude en Nieuwe Testament zijn prachtig verbonden. En Jezus Christus is het centrale punt waar alles om draait. Hij is het centrum en daarin krijgt alles zijn glans.

In het Oude Testament heb je drie grote feesten. Zoals dat in de boeken van Mozes wordt beschreven.

1

Slide Pesach – Wekenfeest – Loofhuttenfeest

Je hebt Pesach. Dan denk je terug aan de uittocht. De bevrijding uit Egypte. Daarin zie je gemengde gevoelens een plek krijgen. Pijn van het verleden. Slavernij, uitgebeeld in bittere kruiden. Tranenbrood, zo noemt Mozes het in ons hoofdstuk. Tegelijk de blijdschap over de bevrijding. 4 en 5 mei ineens. En je kijkt ook vooruit naar de oogst. Je bent in het beloofde land gekomen. En Pesach markeert de vrijheid: je mag je eigen land gaan oogsten. Maar eerst moet je dus naar de tempel met Pesach. Je kijkt terug en vooruit.

Dan krijg je het Wekenfeest. Dat is vijftig dagen na Pesach. In die vijftig dagen, zeven weken, is de tarweoogst binnengehaald. Maar nog niet verwerkt. Alleen binnengehaald. En voordat je de oogst verder gaat verwerken wordt je weer verwacht in de tempel. Om iets van de oogst aan te bieden aan God. Als dank voor de groei van het graan en de druiven. Daarmee vier je feest in de tempel.

En als dan alles verwerkt is. Het koren is gedorst, de wijn geperst. Alles is opgeslagen en het werk is voorbij. Dan komt het Loofhutfest. Dan is dus alles klaar. Dan kun je rusten van je werk. En is er weer zeven dagen feest in Jeruzalem. Je dankt God voor de overvloed die je kreeg.

2

In Jezus krijgen die drie feesten een andere lading:

Slide Pasen – Pinksteren – Wederkomst

Pesach wordt Pasen. Je wordt opnieuw bevrijd. Nu niet uit Egypte, maar uit de slavernij van de zonde. Je denkt terug aan hoe dat ging. Goede vrijdag, tranenbrood, bittere kruiden. Jezus sterft aan jouw zonden. En dan Pasen: 5 mei. Bevrijdingsdag. En elke avondmaalsviering zit diezelfde dynamiek in. De maaltijd van Pesach wordt dunnetjes overgedaan. De diepte is echter nog groter geworden. Vrij van de zonde! Vrij om als nieuw mens te leven.

Het Wekenfeest wordt Pinksteren. Precies op die dag wordt de Geest uitgestort. Deze preek denken we hier verder over na. Wat dat betekent dat God het Geestfeest verbindt met het binnen zijn van de oogst.

En dan is er dus het Loofhuttenfeest. Als alles klaar is. Dat is een uitbundig feest waar we met elkaar naar uitzien. De komst van Jezus Christus. Dat wordt het uitbundigste feest, zoals ook Loofhutten dat was in het Oude Testament. Ik heb er nu al zin in. Maar dat komt nog.

Nu dus het middelste feest. Wekenfeest. Pinksteren

Slide Gods zorg is overvloedig

3

Dat is wat, dat Mozes dat Wekenfeest in de woestijn al instelt. Hij zegt daar dus mee: er komt een moment dat we kunnen oogsten van eigen bodem. Daar zit een enorme belofte in van God. Hij zorgt in de woestijn door het manna. Dat uit de hemel komt vallen elke ochtend. Maar dat zal niet zo blijven. Straks zal het niet beperkt blijven tot afgepaste porties. En zal je ook aan de slag moeten voor je eten.

Aan de slag moeten voor je eten. Misschien zien de Joden in de woestijn daar wel tegenop. Alhoewel, ze zullen dat eentonige manna ook wel eens zat zijn. Maar goed. Aan de slag moeten. Dat zegt Mozes tegen mensen die nog nooit gewerkt

hebben. Hoe zal dat gaan? Het kan je onzeker maken. Maar dat zal geen probleem zijn, zegt God. Het beloofde land is een land vloeiend van melk en honing. Ze hebben het al kunnen zien toen de verspieders het land verkenden. Druiventrossen zo groot dat ze niet door één man gedragen konden worden. Dat is waar God ze heen zal leiden.

Deuteronomium is de afscheidsrede van Mozes. Ze staan op het punt het beloofde land binnen te trekken. God belooft zijn zorg en zegen. Er zal overvloed zijn. Als ze de HEER blijven dienen en zijn wetten in acht nemen. Dan komt het goed. Dan is er over.

En het mooie is. Als ze er eenmaal wonen. Dan moeten ze dus niet wachten tot de hele oogst verwerkt is. Tot ze de balans op kunnen maken hoe groot de winst is. Dat ze de voorraad in hun schuren kunnen tellen en de boekhouding bijgewerkt is. Nee: een grove schatting. Ze zien wel dat er veel of weinig geoogst is. En dan op naar Jeruzalem. Met een eerste portie van de oogst. Voordat je gaat verwerken en berekenen.

4

Feestvieren en danken begint niet als je wat over hebt. Het geven aan God als offer is niet een restpost. Van de luxe die je vergaarde. Nee, je deelt het leven zelf, zo zou je kunnen zeggen. Je begint met offeren en geven. Het toont het grote vertrouwen in God. Jezus zegt het zelf later ook: *zoek eerste het koninkrijk van God en zijn gerechtigheid. En al het andere*

ontvangt u bovendien. Dat vertrouwen spreekt ook uit het Wekenfeest.

Dat vertrouwen spreekt er ook uit als je belijdenis doet, Kris. Je geloof is best nog wel zoekend. Sommige dingen weet je zeker. Andere moeten nog de tijd krijgen. In je leven blijft altijd ruimte voor groei. Maar dat is dus het mooie van Pinksteren: je mag vertrouwen hebben. Ook al is de oogst nog niet verwerkt en is alles nog niet uitgekristalliseerd. God belooft groei. Zo, dat je vandaag zeker 'ja' mag zeggen. Zo werkt dat met het wekenfeest.

En zo is het vieren van dit feest een spiegel. Je geeft aan God terug dat je vertrouwt dat zijn zorg overvloedig is. Dat zijn beloften waar zijn. En dat kun je mooi doortrekken naar Pinksteren. Kijk, hoe groot de groep ook is, die tot geloof komt die eerste dag. In Handelingen lezen we ook van tegenslag en tegenstand. Zo vlot als het begin, zo gaat het niet steeds verder. En dan mag je terugvallen op Pinksteren. Daar beloofde God zijn overvloedige zorg. Als je daar maar op vertrouwt. Dan kun je weer vol elan aan het werk. De Geest geeft geen manna, waar je niets voor hoeft te doen. Je moet aan de slag. De oogst moet worden verwerkt. Maar je mag weten dat het Wekenfeest vol belofte van Gods zorg is. Pinksteren verwacht overvloed.

5

Slide Barmhartigheid als grondtoon

Maar Gods zorg reikt verder. Ook dat vind ik een prachtig aspect aan het Wekenfeest. En je vindt dat ook terug na Pinksteren. Want er is een hele vreemde spin-off van Pinksteren. Een niet verwacht effect wat mij betreft. Daar kom ik zo op. Maar dat heeft volgens mij te maken met dat die dag eerst het Wekenfeest was.

Wat gebeurt er op dat feest. Je komt met je eerste oogst bij God. Als een offer van dankbaarheid. En dan legt God dat in jouw handen terug! Hij zegt: *ik ben jou tot zegen. En nu moet jij met die zegen, die je aan mij dankt, anderen zegenen.* En dan zie je een prachtige manier van feestvieren. Ik vind dat behoorlijk confronterend. Je ziet namelijk dat je dat feest viert met twee groepen mensen.

Namelijk de mensen die jou toebehoren. Je zoons, dochters, en ook je partner natuurlijk, je slaven en slavinnen. Dat is je inner-circle. De mensen met wie je dagdagelijks samenleeft. Dat is de eerste groep. Die neem je mee naar Jeruzalem. En daar vier je het feest met je gezin. Dus de mensen die jou toebehoren.

En je viert het met mensen die GóD toebehoren. De Levieten, de vreemdelingen, de weduwen en wezen uit jouw stad. Die moet je dus ook meenemen naar Jeruzalem. En die nodig je dan uit om te vieren. Om Gods zegen met jou te delen. Die

mensen zijn dus niet je vrienden. Het zijn de mensen die normaal gesproken aan de rand van de samenleving staan.

Vreemdelingen. Mensen die anders zijn dan jij. Die er niet bij lijken te horen in de maatschappij. Mensen die veroordeeld worden. Met de nek aangekeken. Nodig ze uit. Weduwen en wezen. De mensen die weerloos zijn in de wereld van toen. Die geen inkomen hebben. En geen status. Mensen, die niets te vieren hebben. En ook nog de Levieten. Ook die hadden geen inkomen.

En je vrienden dan? Mag je daar niets mee vieren? Natuurlijk wel. Maar dat doe je automatisch al. Dat gebeurt veel vaker. Door het hele jaar heen heb je je vrienden om je heen. Die heb je wel in het oog. Maar juist dit door God ingestelde feest. Daarin deel je van Gods barmhartigheid. God is in zijn zorg mild en goed voor jou. En dus ben jij in je zorg goed en mild voor mensen die het echt nodig hebben. Zo geeft God je oog voor mensen die het minder hebben dan jij. Hij plaatst ze in jouw gezichtsveld. En in dat van je gezin.

En dat zie je met Pinksteren terug. Als de Geest wordt uitgestort. Dan zou je verwachten dat mensen *het geloof in Jezus* zouden gaan delen. Maar meer hoeft toch niet!? En wat zie je gebeuren: ze delen alles. Ik vermoed dat de mensen in die tijd de verbinding van de Geest met het Wekenfeest beter begrepen hebben. En dat daarom dit effect ontstaat na Pinksteren.

Pinksteren is dus ook vooral een feest van delen. Delen van geloof. Maar ook delen van zegen.

En daarom is het ook mooi om deze dag buiten, in de stad, te vieren. We vieren het zonder muren. We willen delen van Gods zegen. En dan is iedereen welkom. Kris gaf bij het gesprek dat we pas hadden aan, dat ze gelooft dat God inclusief is. Zijn liefde kent geen grenzen. Geen afwijzing voor wie dan ook. Of je nu homo bent of hetero. Welke kleur je ook hebt. Welke zonden op je kerfstok. Iedereen mag delen in de liefde en zorg van de Heer. Nou, dat is het wekenfeest, dat is Pinksteren zoals het bedoeld is.

In vers 10 van onze tekst staat nog één opvallend woordje. Uitbundig. En dan niet verplicht. Nee, dat is het mooie, zo uitbundig als je vrijwillige gaven het toelaten. Met jouw gaven op jouw plek. Met jouw traditie en jouw bagage. Zoals je bent, zo mag je het feest uitbundig vieren. Vrijwillig. Niet omdat anderen je dat opleggen. Maar omdat het zo uit je hart komt. Ja, dat is Pinksteren. Ik heb weleens gezegd: Pinksteren, dat is God op maat. Dat is dat God komt wonen in je hart. Hij sluit aan bij jouw vorm, bij jouw voorkeuren, bij jouw plek, bij jouw geschiedenis. En dan neemt hij je mee naar een weergaloze toekomst. Dus blijf jezelf, Kris. Blijf jouw zegen uitdragen. Deel uitbundig van wat de Heer jou geeft. Dan heeft je ja-woord kracht. En zal je omgeving nog veel van de

Heer zien in jou. Van zijn zegen, die je inspireert en waarvan je uit mag delen.

Amen